

ROZHODNUTÍ

Nejvyšší správní soud jako soud kárný rozhodl v senátě složeném z předsedy senátu JUDr. Jiřího Pally, zástupce předsedy senátu JUDr. Stanislava Rizmana a přísedících JUDr. Vítězslava Pýši, JUDr. Vladimíra Macha, JUDr. Martina Mikysky a doc. JUDr. Jana Svatoně, CSc. při ústním jednání dne 16. 6. 2014 ve věci návrhu **městské státní zástupkyně v Praze** ze dne 9. 4. 2014, sp. zn. 2 SPR 114/2014, na zahájení kárného řízení proti **Mgr. T. S.**, státnímu zástupci Městského státního zastupitelství v Praze,

t a k t o :

Podle § 19 odst. 1 zákona č. 7/2002 Sb., o řízení ve věcech soudců, státních zástupců a soudních exekutorů, kárně obviněný

Mgr. T. S., nar. x,
státní zástupce Městského státního zastupitelství v Praze,

j e v i n e n , ž e

v trestní věci obžalovaných J. Š., nar. x, a Ing. J. H., nar. x, v níž pod sp. zn. 1 KZV 248/2012 podal obžalobu k Městskému soudu v Praze, ačkoliv při přípravě k hlavnímu líčení navrhl oběma obžalovaným uložit nepodmíněné tresty odnětí svobody podle § 211 odst. 6 trestního zákoníku v trvání pěti let se zařazením do věznice s ostrahou, které byly aprobovány městskou státní zástupkyní v Praze a navrhovány intervenující státní zástupkyní v závěrečné řeči po skončení dokazování u hlavního líčení, a ačkoliv u hlavního líčení nebyly zjištěny žádné nové poznatky o osobách obžalovaných, jejich poměrech či okolnostem případu, poté kdy mu byl dne 28. 11. 2013 kanceláří státního zastupitelství předložen dozorový spis i s písemným vyhotovením rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 11. 11. 2013, sp. zn. 42 T 13/2013, se s tímto rozsudkem řádně neseznámil, důsledně nepřezkoumal správnost výroku o trestech v návaznosti na odůvodnění rozsudku a průběh hlavního líčení a podle § 246 odst. 1 písm. a) a § 247 odst. 1 trestního řádu nepodal v zákonné lhůtě odvolání proti tomuto rozsudku v neprospěch obžalovaných do výroku o trestech, i když soud v rozporu s § 58 odst. 1 trestního zákoníku obžalovaným uložil zcela zjevně nepřiměřené tresty odnětí svobody ve výměře u obžalovaného J. Š. v trvání 2 let s podmíněným odkladem na zkušební dobu 3 roků, u obžalované Ing. J. H. v trvání 1 roku s podmíněným odkladem na zkušební dobu 2 roků, a současně obžalovaným neuložil peněžité tresty, kterými v odůvodnění rozsudku soud také odůvodňoval použití § 58 odst. 1 trestního zákoníku, přičemž v důsledku nepodání odvolání státním zástupcem s ohledem na zásadu zákazu reformace in peius v novém řízení, které má probíhat na základě usnesení Vrchního soudu v Praze ze dne 27. 1. 2014, sp. zn. 6 To 102/2013, jímž byl v celém rozsahu

zrušen citovaný rozsudek Městského soudu v Praze a věc byla vrácena soudu prvního stupně, nemůže být obžalovaným v případě uznání viny uložen přísnější trest,

t e d y

zaviněně porušil povinnosti státního zástupce a zaviněným jednáním ohrozil důvěru v odbornost postupu státního zastupitelství,

č í m ž s p á c h a l

kárné provinění podle § 28 zákona č. 283/1993 Sb., o státním zastupitelství,

a z a t o s e m u u k l á d á

podle § 30 odst. 1 písm. b) zákona č. 283/1993 Sb., o státním zastupitelství, kárné opatření **snížení platu o 10 % na dobu 4 (čtyř) měsíců.**

O d ů v o d n ě n í :

Dokazováním provedeným při ústním jednání byly zjištěny následující skutečnosti:

Kárně obviněný podal Městskému soudu v Praze obžalobu ze dne 21. 6. 2013, č. j. 1 KZV 248/2012-100, na J. Š., nar. x, pro zločin úvěrového podvodu podle § 211 odst. 1, odst. 6 písm. a) trestního zákoníku, a na Ing. J. H., nar. x, pro pomoc ke zločinu úvěrového podvodu podle § 24 odst. 1 písm. c), § 211 odst. 1, odst. 6 písm. a) trestního zákoníku, kterých se měli obvinění dopustit tím, že za účelem čerpání revolvingových a krátkodobých úvěrů společností AUTO ŠTANGL, a.s. v období od 1. 12. 2010 do 13. 7. 2011 celkem ve 24 případech zaslali do Komerční banky, a.s. k přijetí do zástavy neexistující či již zaniklé pohledávky, přičemž tímto jednáním způsobili Komerční bance, a.s. škodu nejméně ve výši 92.626.204,75 Kč.

V záznamu o přípravě státního zástupce na hlavní líčení navrhl kárně obviněný oběma obžalovaným uložit nepodmíněné tresty odnětí svobody na spodní hranici trestní sazby uvedené v § 211 odst. 6 trestního zákoníku v trvání pěti let se zařazením do věznice s ostrahou, které byly aprobovány městskou státní zástupkyní v Praze s tím, že je třeba zvážit i uložení přiměřeného peněžitého trestu podle aktuální finanční situace obžalovaných. Uložení nepodmíněného trestu odnětí svobody v trvání pěti let se zařazením do věznice s ostrahou bylo oběma obžalovaným navrhováno také intervenující státní zástupkyní JUDr. J. B. v závěrečné řeči po skončení dokazování u hlavního líčení konaného u Městského soudu v Praze dne 11. 11. 2013, v jehož rámci nebyly zjištěny žádné nové skutečnosti o okolnostech případu, o osobách obžalovaných či o jejich poměrech.

Při vyhlášení rozsudku dne 11. 11. 2013 Městský soud v Praze uznal obžalované vinnými podle obžaloby. Obžalovanému J. Š. však podle § 211 odst. 6 za použití § 58 odst. 1, odst. 3 písm.

c) trestního zákoníku uložil trest odnětí svobody v trvání dvou roků, jehož výkon podle § 81 odst. 1 a § 82 odst. 1 trestního zákoníku podmíněně odložil na zkušební dobu tří roků. Obžalované Ing. J. H. uložil podle § 211 odst. 6 za použití § 58 odst. 1, odst. 3 písm. c) trestního zákoníku trest odnětí svobody v trvání jednoho roku, jehož výkon podle § 81 odst. 1 a § 82 odst. 1 trestního zákoníku podmíněně odložil na zkušební dobu dvou roků. Současně podle § 229 odst. 1 trestního řádu odkázal poškozenou Komerční banku, a.s. s jejím nárokem na náhradu škody na řízení ve věcech občanskoprávních.

Intervenující státní zástupkyně JUDr. J. B. se k rozsudku bezprostředně po jeho vyhlášení nevyjádřila a ponechala si lhůtu. V záznamu o průběhu hlavního líčení uvedla, že tresty považuje za nízké, avšak s ohledem na blíže nespecifikované okolnosti by s nimi souhlasila. Také v záznamu o přípravě státního zástupce na hlavní líčení uvedla, že s tresty lze v podstatě souhlasit, a na místě určené pro stanovisko aprobujícího státního zástupce učinila poznámku „vidí“ se svým podpisem. JUDr. J. B. však nebyla zástupkyní vedoucí oddělení již od 1. 10. 2013, jak vyplývá ze záznamu z porady oddělení obecné kriminality Městského státního zastupitelství v Praze konané dne 20. 9. 2013, které se zúčastnil i kárně obviněný. Její akceptaci mírnějších trestů uložených v uvedené trestní věci tak nebylo možné považovat za stanovisko nadřízené státní zástupkyně.

V písemném vyhotovení rozsudku ze dne 11. 11. 2013, sp. zn. 42 T 13/2013, Městský soud v Praze odůvodnil mimořádné snížení trestu odnětí svobody za užití § 58 odst. 1 trestního zákoníku tím, že s ohledem na dosavadní bezúhonnost obžalovaných, na jejich bezproblémový způsob vedení života a na okolnosti případu by použití trestní sazby stanovené v § 211 odst. 6 trestního zákoníku bylo nepřiměřeně přísné a že účelu trestu lze dosáhnout i jeho kratším trváním v kombinaci s peněžitým trestem. Ten však obžalovaným neuložil.

Písemné vyhotovení rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 11. 11. 2013, sp. zn. 42 T 13/2013, bylo doručeno Městskému státnímu zastupitelství v Praze dne 27. 11. 2013 a kárně obviněnému předloženo jeho kanceláří o den později. Kárně obviněný rozsudek dne 28. 11. 2013 opatřil poznámkou „vidí“, stejný záznam učinil na obalu dozorového spisu a kanceláří dal pokyn k založení spisu na lhůtu do dne 10. 1. 2014 (právní moc). Odvolání proti rozsudku v neprospěch obžalovaných do výroku o trestech kárně obviněný nepodal a ani akceptaci trestů nepředložil ke schválení vedoucí státní zástupkyni.

Následně Vrchní soud v Praze usnesením ze dne 27. 1. 2014, sp. zn. 6 To 102/2013, z podnětu odvolání obou obžalovaných a poškozené Komerční banky, a.s. rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 11. 11. 2013, sp. zn. 42 T 13/2013, podle § 258 odst. 1 písm. a), b), c) f) trestního řádu zrušil v celém rozsahu a podle § 259 odst. 1 trestního řádu věc vrátil soudu prvního stupně. Přitom s ohledem na zásadu zákazu reformace in peius zakotvenou v § 264 odst. 2 trestního řádu pouze akademicky konstatoval, že výroky o trestech obou obžalovaných jsou za předpokladu bezchybného rozhodnutí o jejich vině vadné a že soud prvního stupně jednoznačně pochybil v jejich prospěch. Mimořádné snížení trestu odnětí svobody podle § 58 odst. 1 trestního zákoníku je výjimkou a jeho aplikaci proto nemohou odůvodnit jen běžně se vyskytující skutečnosti ani přesvědčení soudu o přílišné přísnosti trestu uloženého v mezích zákonné trestní sazby. Užití uvedeného ustanovení musí být v každém případě pečlivě odůvodněno. Navíc peněžitý trest soud prvního stupně neuložil, čímž popřel svoji vlastní úvahu o naplnění účelu uloženého trestu odnětí svobody.

Pochybení Městského soudu v Praze spočívající v uložení zcela zjevně nepřiměřeně mírných trestů nelze v novém řízení napravit, neboť s ohledem na zásadu zákazu reformace in peius v něm obžalovaným nemůže být v případě uznání viny uložen přísnější trest. Tím,

že se kárně obviněný s písemným vyhotovením rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 11. 11. 2013, sp. zn. 42 T 13/2013, dostatečně neseznámil, že důsledně nepřezkoumal správnost uložených trestů v návaznosti na odůvodnění rozsudku i průběh hlavního líčení a že proti rozsudku nepodal odvolání v neprospěch obžalovaných do výroku o trestech, již tedy v dané trestní věci není možné v případě opětovného uznání viny uložit tresty, které by byly v souladu se zákonem.

Kárně obviněný se k tomuto skutku doznal. Připustil, že se s písemným vyhotovením rozsudku nedostatečně seznámil a že trestní věci nepřikládal náležitou váhu. Příčinou tohoto jeho nesprávného přístupu mohla být akceptace trestů intervenující státní zástupkyní i její podpis jako aprobující státní zástupkyně na příslušném záznamu. Nedostatečně si přitom uvědomil, že JUDr. J. B. v rozhodné době již nebyla vedoucí státní zástupkyní a že tak neměla oprávnění aprobovat tresty uložené obžalovaným Městským soudem v Praze. Tyto tresty mu prvně sice přišly nízké, avšak ne až tak nepřiměřené. Měl za to, že škodlivý následek trestného činu se zhojí prohlášením konkursu na společnost, za kterou obžalovaní jednali, neboť v konkursním řízení by poškozená Komerční banka, a.s. vůči ní mohla uspokojit své nároky. Nepovšimnul si však rozporu mezi výrokovou částí a odůvodněním ohledně peněžitého trestu, neboť rozsudkem se zabýval jen velmi zběžně. Po uložení nižších trestů měl nadřízené státní zástupkyni předložit záznam o hlavním líčení, což neučinil. Rovněž tak nesplnil svoji povinnost vyhotovit záznam, v němž by odůvodnil akceptaci nižšího, než navrhovaného trestu. Skutku popsaného v kárném návrhu se dopustil a je připraven nést za to následky.

Doznání kárně obviněného je v souladu se svědeckou výpovědí Mgr. J. K., vedoucí oddělení obecné kriminality Městského státního zastupitelství v Praze. Tato svědkyně potvrdila, že kárně obviněný před konáním hlavního líčení navrhoval oběma obžalovaným nepodmíněné tresty odnětí svobody, že tyto tresty byly schváleny nadřízenou státní zástupkyní, že po uložení jen podmíněných trestů odnětí svobody jí dozorový spis nebyl předložen k aprobaci a že kárně obviněný nevyhotovil a jí nepředal záznam o akceptaci těchto trestů, jež byly v rozporu s tresty navrhovanými státním zastupitelstvím.

Shora uvedené úkony, které v trestní věci obžalovaných J. Š. a Ing. J. H. učinili kárně obviněný, intervenující státní zástupkyně, kancelář státního zastupitelství i trestní soudy obou stupňů, jsou spolehlivě doloženy obžalobou Městského státního zastupitelství v Praze ze dne 21. 6. 2013, č. j. 1 KZV 248/2012-100, záznamem o přípravě státního zástupce na hlavní líčení ve věci sp. zn. 1 KZV 248/2012, záznamem intervenující státní zástupkyně o průběhu hlavního líčení ze dne 11. 11. 2013, protokolem o hlavním líčení ze dne 11. 11. 2013, sp. zn. 42 T 13/2013, písemným vyhotovením rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 11. 11. 2013, sp. zn. 42 T 13/2013, formulářem ZAZ025F o pohybu dozorového spisu sp. zn. 1 KZV 248/2012, obalem tohoto spisu, záznamem z porady oddělení obecné kriminality Městského státního zastupitelství v Praze konané dne 20. 9. 2013 (včetně jeho doručení kárně obviněnému emailem) a usnesením Vrchního soudu v Praze ze dne 27. 1. 2014, sp. zn. 6 To 102/2013.

Všemi těmito důkazy bylo tedy jednoznačně prokázáno, že kárně obviněný nepodal odvolání proti zcela zjevně nepřiměřeně mírným podmíněným trestům odnětí svobody, jež byly obžalovaným soudem uloženy pod dolní hranicí trestní sazby v rozporu s § 58 odst. 1 trestního zákoníku, jak konstatoval odvolací soud. Dále bylo shora uvedeným dokazováním spolehlivě doloženo, že kárně obviněný akceptaci těchto trestů nepředložil ke schválení vedoucí státní zástupkyni, ačkoliv při přípravě na hlavní líčení i při hlavním líčení samotném byly navrhovány a vedoucí státní zástupkyní aprobovány nepodmíněné tresty odnětí svobody uložené v rámci trestní sazby stanovené v § 211 odst. 6 trestního zákoníku.

Uvedeným skutkem kárně obviněný zaviněně porušil své povinnosti při výkonu funkce státního zástupce odpovědně plnit své úkoly a postupovat odborně a svědomitě, které jsou stanoveny v § 24 odst. 1 zákona č. 283/1993 Sb., o státním zastupitelství (dále jen „zákon o státním zastupitelství“). Dále se kárně obviněný v rozporu s § 12e odst. 2 věty první zákona o státním zastupitelství neřídil pokynem vedoucí státní zástupkyně, který byl pro něho závazný ohledně druhu a výše trestu navrhovaných státním zastupitelstvím ve zmíněné trestní věci, neboť v průběhu jednání před soudem nedošlo ve smyslu odstavce čtvrtého téhož ustanovení ke změně důkazní situace. Kárně obviněný tímto zaviněným jednáním rovněž ohrozil důvěru v odbornost postupu státního zastupitelství, neboť ta byla nepochybně snížena tím, že písemnému vyhotovení rozsudku věnoval naprosto nedostatečnou pozornost a že nedodržel služební postup vyžadující aprobaci soudem uloženého nižšího, než navrhovaného, trestu, nadřízeným státním zástupcem, což mělo za předpokladu bezchybného rozhodnutí o vině obžalovaných za následek nemožnost nápravy nezákonného výroku o trestech a porušení veřejného zájmu, který má státní zástupce hájit. V daném případě se jednalo o zavinění ve formě vědomé nedbalosti. Kárně obviněný totiž věděl, že může způsobit porušení zájmu chráněného zákonem, ale bez přiměřených důvodů spoléhal, že takové porušení nezpůsobí. S ohledem na svoji funkci státního zástupce mu totiž muselo být zřejmé, že snížení trestu odnětí svobody pod dolní hranici zákonné trestní sazby za užití § 58 odst. 1 trestního zákona představuje výjimečný postup. Proto si také musel být vědom, že v důsledku povrchního prostudování písemného vyhotovení rozsudku a opomenutí předložit takto uložený trest k aprobaci nadřízené státní zástupkyni může dojít k nezákonnosti ve výroku o trestech, kterou již nebude možné napravit. Jestliže tedy kárně obviněný za této situace spoléhal, že mimořádné snížení trestu odnětí svobody je v souladu se zákonem, činil tak evidentně bez přiměřených důvodů. Je proto možné konstatovat, že kárně obviněný svým jednáním naplnil všechny znaky skutkové podstaty kárného provinění podle § 28 zákona o státním zastupitelství.

Při úvaze o druhu a výměře kárného opatření kárný senát přihlédl k závažnosti kárného provinění a k osobě kárně obviněného. Na jedné straně kárný senát vzal v úvahu doznání kárně obviněného, jeho sebereflexi a pracovní hodnocení, z něhož vyplývá, že je státní zástupcem 15 let, že jeho odborná zdatnost je alespoň na průměrné úrovni, že plní pracovní úkoly ochotně a že se chová vstřícně a profesionálně ke svým kolegům i ostatním osobám, s nimiž jedná při výkonu své funkce. Na straně druhé však z téhož pracovního hodnocení vyplývá, že kárně obviněný pracuje s občasnými výkyvy z hlediska dodržování lhůt při výkonu dozorové činnosti nad zachováním zákonnosti v přípravném řízení, za což mu podle § 30 odst. 3 zákona o státním zastupitelství byla uložena výtka ze dne 11. 10. 2012, sp. zn. 5 SPR 662/2012, a výtka ze dne 24. 9. 2013, sp. zn. 5 SPR 907/2013. Především však kárný senát nemohl přehlédnout závažnost kárného provinění spočívající v laxním přístupu kárně obviněného k uvedené trestní věci, který měl za následek, že tresty odnětí svobody byly oběma obžalovaným uloženy pod dolní hranici zákonné trestní sazby v rozporu se zákonem a že při opětovném uznání jejich viny již tento stav nebude možné napravit. V této souvislosti je zapotřebí zdůraznit, že snížení trestu odnětí svobody za užití § 58 odst. 1 trestního zákoníku představuje mimořádný a v praxi výjimečný postup. Splnění všech zákonných podmínek pro takto uložený trest by proto měl pozorně zkoumat především státní zástupce, a pokud tak nečiní, jedná se o jeho vážné profesní pochybení. Za této situace kárný senát považuje za přiměřené kárné opatření snížení platu ve třetině zákonné sazby uvedené v § 30 odst. 1 písm. b) zákona o státním zastupitelství. Proto bylo nutné stanovit kárné opatření ve vyšší výměře, než navrhovatelka požadovala, když jejím návrhem nebyl kárný senát vázán, jak vyplývá z § 9 odst. 2 věty třetí zákona č. 7/2002 Sb., o řízení ve věcech soudců, státních zástupců a soudních exekutorů

S ohledem na všechny uvedené skutečnosti Nejvyšší správní soud jako soud kárný podle § 19 odst. 1 téhož zákona uznal kárně obviněného vinným kárným proviněním

podle § 28 zákona o státním zastupitelství, jehož se dopustil skutkem popsáním ve výroku tohoto rozhodnutí. Za toto kárné provinění uložil kárně obviněnému podle § 30 odst. 1 písm. b) zákona o státním zastupitelství kárné opatření snížení platu o 10 % na dobu 4 měsíců. Kárné opatření snížení platu se vůči kárně obviněnému uplatní od prvního dne měsíce následujícího po dni právní moci rozhodnutí (§ 30 odst. 4 zákona o státním zastupitelství).

Poučení: Proti tomuto rozhodnutí **není** odvolání přípustné.

V Brně dne 16. června 2014

JUDr. Jiří Palla
předseda kárného senátu
ve věcech státních zástupců